

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННІКОВА

«*серпень*» 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ

для аспірантів

спеціальності 035 Філологія

освітнього рівня третього (освітньо-наукового)

освітньо-наукової програми «Філологія»

Київ – 2023

Розробник:

Сінченко Олексій Дмитрович, кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства.
Бровко Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач
кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Викладач:

Бровко Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач
кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні української літератури,
компаративістики і грінченкознавства Факультету української філології,
культури і мистецтва

Протокол від 07 вересня 2022 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (Олена БРОВКО)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми
“Філологія”
01.09.2022 р.

Гарант освітньої (освітньо-наукової) програми _____ (Олена БРОВКО)

Робочу програму перевірено

07.09.2022 р.

Завідувач аспірантури, докторантури _____ (Ілона ТРИГУБ)

Пролонговано:

на 20/20 н.р. _____ (Бровко О.В.) “31” 2023 р., протокол № 10

на 20_/20_ н.р. _____ (_____) “__” 20__ р., протокол №__

на 20_/20_ н.р. _____ (_____) “__” 20__ р., протокол №__

на 20_/20_ н.р. _____ (_____) “__” 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 / 150	
Рік навчання	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	5
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	40	20
Модульний контроль	10	-
Самостійна робота	100	130
Форма семестрового контролю	Залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму навчальної дисципліни «Актуальні питання теорії літератури» складено відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія. У ній реалізовано комплексний підхід до висвітлення методологічних основ сучасної теорії літератури і методів професійної праці вченого-філолога.

Мета вивчення – формування в аспірантів методологічної та наукової культури, засвоєння знань, умінь і навичок проведення філологічних досліджень із урахуванням новітніх досягнень теорії літератури.

Завдання:

- окреслити предмет і завдання теорії літератури;
- ознайомити з історією становлення основних напрямів теоретико-літературних досліджень;
- засвоєння аспірантами теоретичних основ традиційних і новітніх літературознавчих методологій;
- вироблення навичок ефективної постановки наукових питань і формулювання проблем
- оволодіння принципами й прийомами теоретико-літературних досліджень у науковій практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до генерування та обґрунтування нових ідей.
	ЗК 2	Здатність до пошуку, обробки, систематизації, аналізу та критичної оцінки інформації з різних джерел; критичного мислення; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.
	ЗК 8	Здатність до громадянської й соціальної активності, відповідальності.

	ЗК 9	Усвідомлення суспільної ваги моральних, культурних, наукових цінностей і шляхів їх збереження та примноження.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Засвоєння й осмислення основних наукових концепцій, історії розвитку та сучасного стану філологічних знань, актуальних теоретичних і практичних проблем. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних принципів і знань та на основі відповідних загальнонаукових методів.
	ФК 2	Здатність планувати, обґрунтовувати та оцінювати філологічне дослідження та передбачати його результати.
	ФК 3	Здатність збирати дані для філологічного дослідження, науково систематизувати, аналізувати та інтерпретувати філологічні явища.
	ФК 4	Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології з використанням теоретичних та експериментальних методів.
	ФК 6	Здатність аналізувати твори різних родів, жанрів, стилів, національних літератур у теоретико-літературних, культурологічних та компаративних аспектах; демонструвати розуміння проблем літературної стилістики, сучасних тенденцій літературознавчої генерики і генології.
	ФК 7	Здатність аналізувати явища української та світової літератури в діахронії, визначати їхню специфіку, виявляти тенденції їхнього розвитку.
	ФК 8	Здатність планувати і здійснювати комплексні наукові дослідження, зокрема міждисциплінарні; планувати, тактично й стратегічно організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті засвоєння навчальної дисципліни аспіранти повинні:

знати відомості про теоретичні основи традиційного й новітнього літературознавства; основні етапи розвитку і становлення літературознавчих досліджень; основні поняття і терміни теорії літератури; зв'язок теорії літератури з іншими гуманітарними науками;

вміти бачити конкретні можливості дослідження, які відкриваються для теорії літератури; застосовувати на практиці базові навички підбору й аналізу наукових фактів з використанням традиційних і сучасних методологій; проводити локальні наукові дослідження на основі існуючих теоретико-літературних методик з формулюванням аргументованих умовиводів і висновків;

володіти культурою мислення, здатністю до сприйняття, аналізу, узагальнення інформації, постановки цілі і вибору шляху її досягнення; понятійним апаратом, розробленим у галузі гуманітарного знання; навичками аналізу наукових текстів; основними методами, способами і засобами отримання, зберігання, обробки інформації; методами, прийомами і принципами сучасної теорії літератури.

Програмні результати навчання

Код	Значення програмного результату
РН-1	Демонструвати знання в галузі гуманітаристики, зокрема філології; глибоке розуміння ролі науки, освіти і культури в розвитку цивілізації; знання філософії та методології науки; застосування філософських ідей і концепцій у власних дослідженнях; знання структури, форм і методів наукового пізнання, їхньої еволюції, методології наукових досліджень.
РН-2	Виявляти глибокі теоретичні знання в обсязі, необхідному для розв'язання професійних і науково-дослідних завдань, зокрема основних класичних і новітніх філологічних концепцій; фундаментальних праць з обраного напрямку досліджень; змісту теоретичних і прикладних філологічних дисциплін; теоретичних і практичних проблем у галузі дослідження.
РН-4	Складати, обґрунтовувати та оцінювати план і дизайн філологічного дослідження, передбачати його результати.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план навчальної дисципліни (денна форма навчання)

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Усього	Аудиторні			
			Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота
1	Актуальні тенденції в теорії літератури	7	2	-	-	5
2	Літературознавчі виміри художнього тексту	7	2	-	-	5
3	Міждисциплінарні підходи до аналізу художнього тексту	14	2		2	10
	Модульна контрольна робота 1	2		-		
	Разом	30	6	-	2	20
4	Теоретико-літературна школа: концептуалізація поняття	7	2	-	-	5
5	Ритуально-міфологічна школа	7	2	-	-	5
6	Марксистські літературознавчі школи	14	2		2	10
	Модульна контрольна робота 2	2		-		
	Разом	30	6	-	2	20
7	Тартусько-московська семіотична школа	14	2	-	2	10
8	Теорія читацького відгуку: витоки і перспективи	14	2	-	2	10
	Модульна контрольна робота 3	2		-		
	Разом	30	4	-	4	20
9	Феміністична критика й гендерні дослідження	14	2	-	2	10
10	Йельська школа деконструктивізму	14	2	-	2	10
	Модульна контрольна робота 4	2		-		
	Разом	30	4	-	4	20
11	Постколоніальні студії як школа культурологічного аналізу	14	2	-	2	10
12	Когнітивне літературознавство	14	2	-	2	10
	Модульна контрольна робота 5	2		-		
	Разом	30	4	-	4	20
	Разом	150	24	-	16	100

Тематичний план навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Усього	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекцій	Практичних	Семинарських	
1	Актуальні тенденції в теорії літератури	12	2	-	-	10
2	Літературознавчі виміри художнього тексту	12	2	-	-	10
3	Міждисциплінарні підходи до аналізу художнього тексту	14	2		2	10
	Разом	38	6	-	2	30
4	Теоретико-літературна концептуалізація поняття школа:	12	2	-	-	10
5	Ритуально-міфологічна школа	10		-	-	10
6	Марксистські літературознавчі школи	14			2	10
	Разом	32	2	-	2	30
7	Тартусько-московська семіотична школа	10		-		10
8	Теорія читацького відгуку: витоки і перспективи	12		-	2	10
	Разом	22		-	2	20
9	Феміністична критика й гендерні дослідження	14	2	-	2	10
10	Йельська школа деконструктивізму	10		-		10
	Разом	24	2	-	2	20
11	Постколоніальні студії як школа культурологічного аналізу	24	2	-	2	20
12	Когнітивне літературознавство	10		-		10
	Разом	34	2	-	2	20
	Разом	150	12	-	8	130

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні питання теорії літератури»

Модуль I.

Тема 1. Актуальні тенденції в теорії літератури.

Методологічні аспекти теорії літератури. Критика й ідеологія. Критика й естетичний смак. Естетичний предмет. Комунікативна природа літературної критики (автор-текст-читач). Літературний розвиток. Аналіз і інтерпретація. Інтерпретація і смисл. Знакова природа художнього тексту. Проблема адекватності розуміння тексту. Поняття культурно-історичної дистанції. Технологія герменевтичного кола. Літературознавчі дискусії щодо інтерпретації. Проблеми канону й функції літературної критики. Канон як літературознавча проблема. Аксиологічні виміри каноноутворення. Риторична спрямованість літературної критики. Функції критики. Системні й структурні чинники опису літературної критики.

Основні поняття теми: Літературний канон. Система. Структура. Функція. Аналіз. Інтерпретація. Дескрипція. Аксиологія. Літературний канон. Естетичний смак.

Тема 2. Літературознавчі виміри художнього тексту.

Розмежування понять «текст», «твір», «естетичний предмет». Імплицитний автор. Імплицитний читач. Текстуальні стратегії. Архітектоніка художнього твору. Змістові й формальні рівні художнього твору. Поетика, мова, знак, структура, система. Рівні тексту. Інтертекст і інтерсеміотичність. Інтермедіальність. Риторика тексту. Фікціональність.

Основні поняття теми: Текст, твір, інтертекстуальність, архітектоніка, пласти, композиція, зміст, форма.

Тема 3. Міждисциплінарні підходи до аналізу художнього тексту.

Доцільність міждисциплінарних досліджень. Лінгвістичні, культурологічні й філософсько-антропологічні виміри художнього тексту. Наративні моделі тексту. Інтертекстуальна природа художнього творення.

Основні поняття теми: семіотика, наратологія, інтертекстуальність, антропологія, культурологія.

Модуль II.

Тема 4. Теоретико-літературна школа: концептуалізація поняття.

Поняття теоретико-літературної школи. Літературознавчі школи XIX-XX ст. в західному й українському академічному літературознавстві. Методологічні проблеми історії літератури. Поняття «літературної археології» (Ю. Шевельов) як принцип реконструкції літературознавчих інтенцій в історії українського літературознавства. Філологічний семінар В. Перетца. Психологічна школа О. Потебні. «Шкілька тенденційності» у сучасному українському літературному просторі. Рецептивний характер сучасного українського літературознавства.

Основні поняття теми: Теоретико-літературна школа, наукові спільноти, парадигма

Тема 5. Ритуально-міфологічна школа.

Ідеї Дж. Фрейзера й К.-Г. Юнга на формування школи. «Архетипічні образи в поезії» М. Бодкіна. Маніфестальний характер «Анатомії критики» Н. Фрая. Поняття символіко-психологічних форм. Концептуалізація архетипу; методологічні

розрізнення. Ритуал і міф. Їхня пов'язаність із літературним текстом. Сучасні тенденції в розвитку ритуально-міфологічної школи. Дослідження Л. Плюща.
Основні поняття теми: Артетип, міф, ритуал, структура, бінарна опозиція, символ.

Тема 6. Марксистські літературознавчі школи.

Актуалізація літературних теорій Д.Лукача та В.Беняміна. А. Грамші. Поняття гегемонії й владарювання. Франкфуртська школа: Т.Адорно. М.Горкгаймер. Ідеологічне несвідоме й інтерпеляція Л.Альтуссера. Новітні марксистські теорії Р.Вільямс, Т.Іглтон. Ф.Джеймісон. Стиль як «насилля». Відчуження й просвітництво. Ідеологія як «викривлена свідомість». Марксистські ідеї В. Юринця.
Основні поняття теми: Надбудова, ідеологія, гегемонія, інтерпеляція, Маркс.

Модуль III.

Тема 7. Тартусько-московська семіотична школа.

Поняття тексту в теорії Ю. Лотмана. Ідеї В. Топорова. Поняття семіосфери. Семіотична неоднорідність тексту. Поняття про другі моделюючі системи. Співвідношення коду й повідомлення. Синергетичні зацікавлення Ю. Лотмана.

Основні поняття теми: Знак, структура, система, функція, структурне значення.

Тема 8. Теорія читацького відгуку: витоки і перспективи

Вольфганг Ізер і феноменологія сприйняття. Джонатан Каллер і структуралістський підхід. Стенлі Фіш і риторичний підхід. Е.Д.Гірш-молодший та етична герменевтика. Поняття значення (meaning) і значимість (significance). Девід Блейч і суб'єктивна критика. Символізація /ресимволізація. Психоаналітичний підхід Нормана Голланда. Рецептивні дослідження в українському літературознавстві.

Основні поняття теми: горизонт сподівань, конкретизація, актуалізація, інтерпретація.

Модуль IV.

Тема 9. Феміністична критика й гендерні дослідження.

Гендер як культурологічне поняття. Гендер і стать. Сконструйованість фемінного. Фемінізм і психоаналіз. Праці К. Міллет і Дж. Мітчелл. «Фемінність» / «маскулінність» як культурні концепти. Розрізнення понять «феміністичний», «жіночий». «фемінний». Е. Шовалтер і поняття андротексту, гінотексту. Поняття «жіноче письмо» Е. Сіксу. Символічне й семіотичне Ю. Крістевої. Поняття «соціальна кастрація». Квір-теорія. Феміністичний дискурс українського літературознавства.

Основні поняття теми: гендер, жіноче письмо, квір-теорія, деконструкція.

Тема 10. Йельська школа деконструктивізму.

«Пізні» ідеї Ж. Деррида. Деконструкція як «Читання проти себе». Методологічні ідеї П. де Мана, Дж. Гартмана Г. Блума, Дж. Х. Міллера. Екстра- й інтертекстуальний індетермінізм. Страх впливу. Поняття канону. Читання як письмо. Перспективи деконструктивізму в українському літературознавстві.

Основні поняття теми: деконструкція, страх впливу, логоцентризм, індетермінізм.

Модуль V.**Тема 11. Постколоніальні студії як школа культурологічного аналізу.**

Постколоніалізм як теорія. Постколоніальне письмо. Ідеї децентрації й маргінальності, метаоповіді й ідеології. Ідеї Ф. Ліотара, Ф. Джеймсона, М. Фуко. «Орієнталізм» та «Культура й імперіалізм» Е. Саїда. Колективна однорідність. Поняття репрезентації, культурної гегемонії та стереотипів. Праці Г. Бгабги та Г. Співак. Імагологічні аспекти постколоніальних досліджень. Дослідження Є. Томпсон. Українські постколоніальні студії М. Павлишин, Я. Поліщук, Гр. Грабович та ін.

Основні поняття теми: орієнталізм, метрополія, колонія, маргінальне, імагологія.

Тема 12. Когнітивне літературознавство.

Когнітивна риторика Марка Тьорнера. Когнітивна поетика Р. Цура. Літературні універсалії П. Гогана. Літературна антропологія (Вольфганг Ізер). Інтерпретація і «виробництво присутності» (Ганс Гумбрехт). Теорія чуттєвого досвіду (Франклін Рудольф Анкерсміт). Література як форма політичного (Жак Ронсьєр). Медіафілософія Вилема Флюссера.

Основні поняття теми: концепт, епістемологія, метафора, множинні світи, модулярність свідомості.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ**6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів**

Вид діяльності	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		К-ть одиниць	максимальна кількість балів	К-ть одиниць	максимальна кількість балів	К-ть одиниць	максимальна кількість балів	К-ть одиниць	максимальна кількість балів	К-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	12	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	8	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	80	1	10	1	10	2	20	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	100	3	20	3	20	2	20	2	20	2	20
Виконання модульної роботи	125	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>	325	-	59	-	59	-	69	-	69	-	69
Максимальна кількість балів: 325											
Розрахунок коефіцієнта: $325:100 = 3,25$											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Самостійна робота здійснюється у письмовій формі та полягає в конспектуванні й коментуванні наукових текстів, передбачених програмою.

Модуль I.

Тема 1. Актуальні тенденції в теорії літератури (5 балів).

Каллер Дж. «Теорія літератури. Короткий вступ» (5 балів)

Тема 2. Літературознавчі виміри художнього тексту (5 балів).

Фаріно Є. «Вступ до літературознавства» (5 балів)

Тема 3. Міждисциплінарні підходи до аналізу художнього тексту (10 балів).

Іглтон Т. «Теорія літератури. Вступ» (5 балів)

Баррі П. «Вступ до теорії: літературознавство і культурологія» (5 балів)

Модуль II.

Тема 4. Теоретико-літературна школа: концептуалізація поняття (5 балів).

«Література. Теорія. Методологія» (упорядкування Д. Уліцька) (5 балів)

Тема 5. Ритуально-міфологічна школа (5 балів).

Фрай Н. «Анатомія критики» (5 балів)

Тема 6. Марксистські літературознавчі школи (10 балів).

Лукач Д. «Душа і форми» (5 балів)

Іглтон Т. «Марксизм і літературна критика» (5 балів)

Модуль III.

Тема 7. Тартусько-московська семіотична школа (10 балів)

Лотман Ю. «Всередині мислячих світів» (5 балів)

Успенський Б. «Поетика композиції» (5 балів)

Тема 8. Теорія читацького відгуку: витоки і перспективи (10 балів)

Ізер В. «Акт читання» (5 балів)

Голланд Н. «Динаміка читацького відгуку» (5 балів)

Модуль IV.

Тема 9. Феміністична критика й гендерні дослідження (10 балів).

Батлер Дж. «Гендерний клопіт» (5 балів)

Косовські Седжвік Е. «Епістемологія шафи» (5 балів)

Тема 10. Йельська школа деконструктивізму (10 балів).

Дерріда Ж. «Про граматологію» (5 балів)

Блум Г. «Страх впливу» (5 балів)

Модуль V.

Тема 11. Постколоніальні студії як школа культурологічного аналізу (10 балів).

Саїд Е. «Орієнталізм» (5 балів)

Бгабга Г. «Місцезнаходження культури» (5 балів)

Тема 12. Когнітивне літературознавство (10 балів).
 Стоквелл П. «Когнітивна поетика» (5 балів)
 Фізер І. «Філософія літератури» (5 балів)

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка за модуль – 20 балів.
2. Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1

Напишіть власний есе на тему: «Епістемологічні проблеми літературознавства».

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: формулювання тез, процедури доведення й аргументації, оригінальні висновки.

Модульний контроль 2

Напишіть власний есе на тему: «Моделювання художньої реальності»

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: відповідність до жанру есе; оригінальність інтерпретації, самостійність мислення, аргументованість тверджень.

Модульний контроль 3

Напишіть власний есе на тему: «Систематика літератури»

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: відповідність до жанру есе; оригінальність інтерпретації, самостійність мислення, аргументованість тверджень.

Модульний контроль 4

Напишіть власний есе на тему: «Суб'єктність літератури»

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: відповідність до жанру есе; оригінальність інтерпретації, самостійність мислення, аргументованість тверджень.

Модульний контроль 5

Напишіть власний есе на тему: «Когнітивні аспекти теорії літератури»

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: відповідність до жанру есе; оригінальність інтерпретації, самостійність мислення, аргументованість тверджень.

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	представлений матеріал повністю або на достатньому рівні розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлено за вимогами
2-3	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність, існують недоліки у оформленні
0-1	робота не відповідає вимогам, виконана за іншою темою; матеріал представлено частково, допущені фактичні помилки в змісті роботи

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень.

Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Критерії оцінювання	К-ть балів
<ul style="list-style-type: none"> володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень. 	21 – 25
<ul style="list-style-type: none"> володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень. 	17 – 20
<ul style="list-style-type: none"> володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень. 	13 – 16
<ul style="list-style-type: none"> в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	9 – 12
<ul style="list-style-type: none"> виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	5 – 8
<ul style="list-style-type: none"> виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	1 – 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль (залік) здійснюється за підсумками семестрової роботи.

6.5 Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні питання теорії літератури»

денна форма навчання

Разом: 150 год.: лекції – 24 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 100 год., модул. контроль – 10 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV										
Модулі	Змістовий модуль I																							
Назва модуля	Модуль I																							
кількість балів за модуль	59 балів																							
Лекції	59 балів																							
Теми лекцій	Актуальні тенденції в теорії літератури (1 б.)	Літературознавчі виміри художнього тексту (1 б.)	Міждисциплінарні підходи до аналізу художнього тексту (1 б.)	Теоретико-літературна школа: концептуалізація поняття (1 б.)	Ритуально-міфологічна школа (1 б.)	Марксистські літературознавчі школи (1 б.)	Тартусько-московська семіотична школа (1 б.)	Теорія читачького відгуку: витоки і перспективи (1 б.)	Феміністична критика гендерні дослідження (1 б.)	Йельська школа деконструктивізму (1 б.)	XI	XI	Postcolonial studies як школа культурологічного аналізу (1 б.)	XII										
Теми семінарських занять	Пояснення і розуміння процедур аналізу тексту (11 б.)			Соціологічні аспекти теоретико-літературного знання (11 б.)			Структурно-функціональний аналіз художнього твору (11 б.)			Горизонт сподівань та його функціонування (11 б.)			Жіноче письмо гендерні теорії суб'єктності (11 б.)			Деконструкція і розпорошення як методологічні прийоми (11 б.)			Принципи пригнічення літературного полі (11 б.)			Літературна епістемологія (11 б.)		

Самостійна робота	Самостійна робота 1 (5 б.)	Самостійна робота 2 (5 б.)	Самостійна робота 3 (10 б.)	Самостійна робота 4 (5 б.)	Самостійна робота 5 (5 б.)	Самостійна робота 6 (10 б.)	Самостійна робота 7 (10 б.)	Самостійна робота 8 (10 б.)	Самостійна робота 9 (10 б.)	Самостійна робота 10 (10 б.)	Самостійна робота 11 (10 б.)	Самостійна робота 12 (10 б.)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)											
Семестровий контроль	Модульна контрольна робота 2 (25 б.)											
	Модульна контрольна робота 3 (25 б.)											
	Модульна контрольна робота 4 (25 б.)											
	Модульна контрольна робота 5 (25 б.)											
	Залік											

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія. К.: Смолоскип, 2008. 360 с.
2. Горболіс Л. Теорія літератури і методологічний дискурс. Суми, 2022. Ч. 1. 249 с.
3. Горболіс Л. Теорія літератури і методологічний дискурс. Суми, 2022. Ч. 2. 200 с.
4. Література. Теорія. Методологія. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 543 с.
5. Мітосек З. Теорії літературних досліджень. Сімферополь: Таврія, 2003. 408 с.
6. Сінченко О. Комунікативні стратегії в теорії літератури: автор, текст, читач: Навчальний посібник. К.: Логос, 2015. 170 с.
7. Література. Теорія. Методологія / [упоряд. і наук. ред. Данути Уліцької; пер. з пол. С. Яковенка]. К., 2006.
8. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ століття / [упоряд. Б. Бакула, пер. С. Яковенка]. – К., 2008.

Допоміжна література

1. Арістотель Поетика // Античні поетики. К., 2007. – С. 27 – 64.
2. Барт Р. Від твору до тексту // Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Л.: Літопис, 1996. С. 378-385.
3. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. К.: Факт, 2007. 720 с. (Сер. «Висока полиця»).
4. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляції. К.: Основи, 2004. 230 с.
5. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: підручник для студ. вищих навч. закл. К.: Києво-Могилянська академія, 2008.
6. Гадамер Г.Г. Герменевтика і поетика / Вибрані твори / Пер. з нім. К.: Юніверс, 2001. 288 с.
7. Гадамер Г.-Г. Істина і метод: Пер. з нім. К.: Юніверс, 2000. Т.1.
8. Галич О. Історія літературознавства. Луганськ, 2009.
9. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: статті та есеї. К., 2013.
10. Деріда Ж. Письмо та відмінність. К.: Основи, 2004. 602 с.
11. Доманська Е. Історія та сучасна гуманітаристика: дослідження з теорії знання про минуле. К., 2012.
12. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Л.: Літопис, 2004. 384 с.
13. Еліот Т. С. Функція літературної критики // Слово. Знак. Дискурс. Львів, 2001. С. 86 – 94.
14. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен. Л.: Літопис, 2004. 352 с.
15. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики. К.: ВЦ «Академія», 2010.
16. Наливайко Д. С. Теорія літератури й компаративістика. К., 2006.
17. Нич Р. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство. Л., 2007.
18. Павличко С. Теорія літератури. К., 2002.
19. Перкінс Девід Чи можлива історія літератури? К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 152 с.
20. Саїд Ед. Орієнталізм. К.: Основи, 2004.
21. Сивокінь Г.М. У вимірах сприймання: Теоретичні проблеми художньої літератури, її історії та функцій. К., 2006.
22. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Л., 2001.
23. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. К.: Основи, 1997.

24. Співак Г.-Ч. В інших світах. Есеї з питань культурної політики. К.: Вид-дім «Всесвіт», 2006. 478 с.
25. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія. К., 2009.
26. Ференц Н.С Основи літературознавства. Підручник для студентів, аспірантів, викладачів ВНЗ. К., 2011. 431 с.
27. Фізер І. Філософія літератури. К., 2012.
28. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Слово. Знак Дискурс. Львів, 2001. С. 109-136.
29. Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – Т. 31.
30. Фрейд З. Тлумачення снобачень (будь-яке видання).
31. Фрейд З. Лекції з психоаналізу (будь-яке видання)
32. Фрейд З. Поет і фантазування. // Слово. Знак Дискурс. – Львів, 2001. – С. 109–118.
33. Фуко М. Археологія знання. К.: Основи, 2003.
34. Фуко М. Що таке автор? // Слово. Знак Дискурс. Львів, 2001. С. 458 –617.
35. Шевельов Ю. Пороги і Запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології. У 3 т. Х., 1998.

Довідкові

1. Енциклопедія постмодернізму. – К., 2003.
2. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці:, 2001.
3. Літературознавство: словник основних понять. – Тернопіль, 2008.
4. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. – К., 2007.

Інформаційні ресурси

1. Науково-теоретичний журнал «Слово і Час» [Електронний ресурс]. – URL: <http://sich.ilnan.gov.ua/uk/>
2. ЛітАкцент. [Електронний ресурс]. – URL:: <http://litakcent.com/>
3. Захід-Схід. Літературно-мистецький портал. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zahid-shid.net/>
4. litcentr. [Електронний ресурс]. URL: <http://litcentr.in.ua/>
5. Журнал «Критика». [Електронний ресурс]. URL: <https://krytyka.com/ua>
6. Scientific methods an online book Richard D. Jarrard URL: <http://emotionalcompetency.com/sci/booktoc.html>
7. Kuller J. Teoria literatury. Warszawa, 1998.
8. Mitosek L. Teorie badań literackich. Warszawa, 1998.